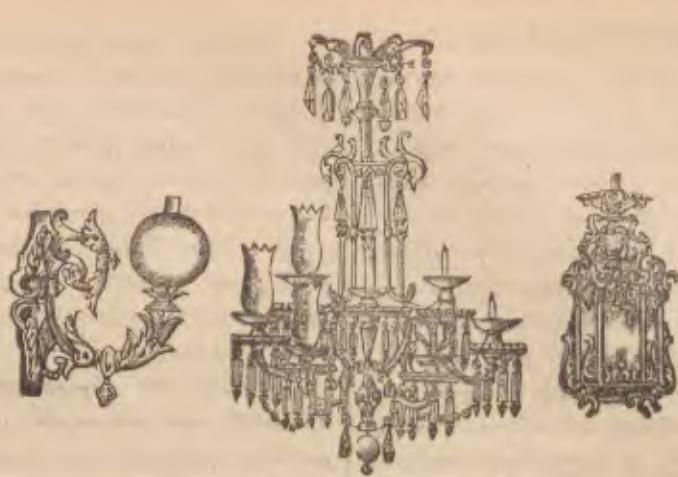

«Ծաղիկ», ընդօրինակել է Գ. Ի. Բաղդասար-
ն համեմատ, ընդօրինակաթիվներ ձեռն-
ռ գլանակաճին զրկեց՝ տեսլծկելու հա-
րը:

ԱՆՔՈՒ. — Ժամանակը եւ վաճառում
անկարգութեամբ
ՀԱՆՔԱՅԻՆՈՒԹՅՈՒՆ. — Բաւական կարեւոր
վաճառում
ԱՐՏԱՅԻՆ ԵՒ ԵՐԻՄԻԱՅ. — Թիֆլիս. —
Մարտի 400 հազ արկ եւ արկ տեսակ-
ներէ, 18—23 դր. քաշը, ոսկի 100 դր. էն.
— Բաղդ. — Իզմիրէ խնդրանք չկայ. 20,000
կենդ. սիմոն. — Գրքաւ Անտոնով. եւ
Ռուսիոյ քաշը 4 դր. 5 փր. — Մետաքս.
— Հրապարակը հանդարտ է. Գուրգուրի
տեսակէն ծախուած է 10 հազ, քաշը 60
դր. էն (ոսկ. 109). զինքը կը բարձրանան.
խաղաղ գրեթէ ծախուած է. Մարտիկ
զինքը հասանալի. 12 ֆր. քաշը կը խո-
ղակ Սուրբիակն Ա. տեսակ. Լանարս գե-
ները հաստատ լայն վաճառում քիչ. Իզ-
միր, քաշը 32—37 դր. էն խաղաղի պղտիկ
վաճառումներ. Իզմիրի բերքը 60,000 քաշ
կը հաշուուի, որուն 20,000ը արդէն ծախ-

ուած է արտաձման համար. Լիւնի մէջ
Պրուսիոյ խաղի (կաշի) 45—54. — Սուրբա-
կանը 53—55, 50. — Կապիտալ. — Մարտի-
ցաւ 8,000 հատ ընտիր Գորապար. 600
հատ Շիրման. ընդամենը 3,000 ոսկի ար-
ժէքով. Պարսկականին կարեւոր վաճա-
սում. — Աֆիոն. — Դեղագործի 10 մետրիկ
ծախուեցաւ, քաշը 117—124 դր. էն. Իզմիր-
ի մէջ գործ չկայ. տեղական (թէլէֆէլ)
մէկ քանի տեսակներ ծախուեցան 75
դր. քաշէն. Սիօք 2,620 կողով. —
Գաղի խեմ (թիֆլիս). — Վաճառում ան-
հաշիւ, ըստ տեսակին քաշը 14—23 դր. էն.
Իզմիրի մէջ վաճառում չկայ. Մանիստի-
լի (սպանիշ). — Գործ չկայ. Ա. տեսակ զին-
150—200 դր. էն. Բ. տեսակ 80—100. Սա-
լիք. — Վաճառում անհաշիւ. ընտիր ձերմակ
քաշը 13—14 դր. էն. ստորին 10—12. Դեղիկ
մեղրամով. — Վաճառում չկայ ոչ հոս, ոչ
ալ Իզմիր. Մարտիկ մէջ արեւելքի ապ-

րանքը կ'արժէ 165—168. ձեռքի. — Վա-
ճառում չկայ ոչ հոս ոչ Իզմիր. զինքը
80—110 փր. Գիտոր մաղը. — Վաճառում
չկայ. զինքը հաստատ են. Իզմիրի մէջ
մէկ քանի վաճառումներ սեւ տեսակին
վրայ, 10 դր. էն. Մորթ. — Գործ չկայ.
Ընկող. — Գործ չկայ. հրապարակը հան-
դարտ է. ընտիր տեսակ 80 փր. Բ. տեսակ
78. Կաղիկ. — Հրապարակը կապուած է.
հաշիւ ընտիր ըլլալ կը յաւանդուի. Տրա-
սպիտ 170 դր. էն. Կիւր. Կիւրաւ 175.
Խոզկաղիկ (փաղաւտ). — Գործ չկայ. Իզ-
միր վաճառումը զանազակ զինքը ին-
կած. Ա. տեսակ 39—41. Բ. տեսակ 55—
58. Մաղապի (սպանիշ). — Վաճառում ան-
հաշիւ. զինքը անխաղաղ. Գիտոր աղտիկ
հատիկ 23—30 դր. էն. քաշը խոշոր հատիկ
30—44. օղի 20—25.
(Առեւար. Սենեկի քաղիք, 14 հոկտ. 99)

ՊԵՏՐՈՍ ՄԱՐԿՈՍԵԱՆ

Ի. Ա. Մ. Պ. Ա. Ր. Ա. Գ. Ո. Ր. Ծ

Բերա, Բասաժ տ'էւոօք, քիւ 15

ԲԻԻԶԻԲԵԱՆ ԴԵՂԱՐԱՆ

Հատատեալ 1850 ին
Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 168 եւ Պոլիս,
Կամուրջին դուռը, թիւ 71 դեղարաննե-
րու, ինչպէս նաեւ Պոլիս, Եփէի ձաւի
մաս թիւ 18 դեղորէկը միջերանցին տէր,
հանրածանօթ Գիւլիսեան էֆ., այս ան-
գամ 27 եւ 29 թիւ երկու նոր վաճառա-
սուն լայնած է Ղալաթիա, Գարա քեօյ
փողոց, ուր նոյնպէս գեղի վերաբերեալ
զործեր պիտի ըլլան Պատ. Յաւաթարդ
ամէն տեսակէտով գոհ պիտի ըլլան այս
նորահաստատ դեղարաններէն, ինչպէս գոհ
մնացած են Գիւլիսեան էֆ. միւս գե-
ղարաններէն 30—5

ՄԱՆՁԵՐՈՒ ԹՃԱՄՍԻՆ
Գ. Բ. Ե. Գ.
ՏՈՒԹ. ՅՈՒՄԵՔ ՏԵՐ ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ
Գիւլ 5 դր.
Դիմել Մատթէոսեան Տպարան, Կ. Պո-
լիս, կամ հեղինակին, Պարտիզակ
10—9

“ԾԱՂԻԿ”

Կը հրատարակուի ամէն առաւել կանոն
արշաւային եւ կը զրկուի փութոյ պնդու-
թեամբ Մարտիկային ամէն կողմերը
կը դառնուի Օրթոքէօյ, Ֆէստի վիշէն ա-
ղայի խանութը, Բերա, բոլոր ծխալա-
ճաններու քով, Գուր-Գարտի կապարանը,
Լաղարաւաճաւ Գարտաւ աղայի քով, Սա-
մաթիա, Միսիսիս Գարտիկն աղա Սա-
տահարեանի խանութը, Հաղար, ծխալա-
ճաւ Մանիստար աղայի խանութը, Իւս-
կիւտարի, Մարթի-քեօյի ու Գարա-քեօյի
լրագրաւաճաններուն քով:

Ս Կ Ի Ի Տ Ս Ր Տ Ի Ն Ե Ր Ո Ւ Ն
Մեր Ակեւարայի Պատ. ընթերցողնե-
րու գիւրտութեան համար, տեղին գործա-
կալ որոշեցինք (մեր թղթակցը) Վահան
էֆ. Սարգսեան Անանք որ կը փախալին
թերթին բաժանարդ գրուել, կրնան գիւրդ
անոր Սէլամարդ Ա. Խաչ կեղեցեղ թաղը,
վճարել եւ ընկալալովը ստանալ: Բաժա-
նորներն իրենց թերթը օրինաւորապէս
պիտի ստանան:

ԱՆՈՒՔ ՈՐ ԿԸ ՓԱՓԱՔԻՆ

Եթեր ու անարատ զեղերով ճշգիւ. պատ-
րաստուած տեսակ իրենց զեղազրկներն եւ
օգտուել միանգամայն զինքու չափաւո-
րութենէն:

ԲԱՐԵՀԱՅԻՆ ԳԻՄԵՆ

«ԴԵՂԱՐԱՆ ՍՈՒՎԵՆԻՆԷ», Կէտիք-բաշա-
Պաշի, թիւ 5, ուր ամէն ժամ ներկայ կը
դառնուի տէր եւ անօրէն Լեւոն էֆ. Կիւ-
միւշեան որ անձամբ կը հսկէ զեղազրկ-
ներու պատրաստութեան:

ԳԻՇԵՐՆԵՐՐ ՄԻՇՏ ԲԱՑ Է
30—15

ԱՐՏՈՆԱՏԷՐ Ս. ՍԱԳՍԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ «ԾԱՂԻԿ» ՕՐԱԹԵՐԹԻ
Ղալաթիա, Համալի-բաշա Խան

ՀԱՄԱՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻԻՆԻԻ

Մ Ի Ա Ց Ե Ա Լ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԵՄ ՀՐԵՆԶԻ

գրամագլուխ	Փրանք	27,000,000
պահեստի գրամ	”	52,002,500
տարեկան հասցի	”	70,339,912

Ընկերութիւնք փոխՊԱՐՁ ԵՐԱՇԽՈՒՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովայրեն մի կրանցներ, բնակութիւններ եւ ասանց
մէջ գտնուած վաճառքներ եւ կարասներ խիստ չափաւոր սակագներով:

Լիազոր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ, ԳԱՌԵԻ ԱՍՏՈՒՄԵԱՍՏՈՐ
Պոլիս, Պահէճ—Գալու. Անանիսի Խան. 26, 27, 22,

Է Բ Ի Թ Ա Պ Լ

„ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳԱՑ“

ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՄԵՆԷՆ ՄԵԾ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ՀԶՈՐ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

ԵՐԱՇԽՈՒՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱԴՂՈՒՄ ՄԷԿ ՄԻՂԻՍՈ. 339 ՄԻՂԻՍՈ ՅԻՔ.

1898ին «Երթիկ» Էր ապահովալորեալներուն բաժնած է աւելի քան 15 1/2 մի-
լիոն ֆր. շահաբաժին, [այսինքն նոյն տարւոյ մէջ Ֆրանսական ՄԻԱՑԵԱԼ 17 ընկե-
րութիւններու բաժնած շահերու համադրումը ԳԻՇԵՐՆԵՐ իր կ'ընկերութիւնը]
Աշխարհի մէջ գտնուող ոչ մէկ ընկերութիւն
ԷԲԻԹԱՊԼԷ չափ գործառնութիւն ունի.
ԷԲԻԹԱՊԼԷ չափ պահեստի գումար ունի.
ԷԲԻԹԱՊԼԷ չափ շահաբաժին կը վճարէ.
Հետեւապար
Ոչ մէկ ընկերութիւն
Կրնայ աւելի ԱժԱՆ եւ աւելի ՇԱՀԱՆԷՆ Ընծայել Կեանքի ապահովագրու-
թիւնն օրքան ԷԲԻԹԱՊԼԷ:
Ներկայացուցիչ Թուրքիոյ համար
ԳԱՌԵԻ ԱՍՏՈՒՄԵԱՍՏՈՐ
Կ. Պոլիս, Պահէճ-Գալու, Անանիսի Խան թիւ 20, 21 եւ 22
Ընկերութեան գրամատուր
Լ. Ն. Ն. ԱՆԳԼԷՅՑ ՊԱՆԴԱ
Բարիք, ԲԵՆԷՏԻ ԼԻՈՆԷ:

«ԾԱՂԻԿ» Ի ԹԵՐԹՈՆԷՐ (7)

ԳԱՌԱՊԱՅԱՆ ԿԵԱՆՔԷ

ԾԱՌԻ ԱՂԶԻԿԸ

Չորս օր ետքը, չարաթ առաւ, Արեւ-
ապալի հետ, Միաստան հարաւային կող-
մը, Ֆրանսի բարձր արտադրութեան վրայէն,
Ալբրաժ-գարի ընտանեկան արահետին
ձիւնը մը ու հետոյն հետեւորդ մը ձեւ
պընթաց կը գիւլիկն գէտի Միաստան:
Միասնայինն եկեղեցից աւարտումէն
ետը, ըստ սովորութեան, խառնարամ կե-
ցած էին Թանձորի աշակերտներն բար-
ձունքները, եկեղեցից հարաւային կողմի
սեղանի պատին առջեւ, եւ այդ ուղեւոր-
ները կը գիւլիկն իրենք իրենց հարցներով
թէ ասանք ինչ կրնային ըլլալ:
Դանի մը վայրկեան ետքը, ձիւնը ու
հետեւորդն իրենց մասեցած էին: Գեղա-
ցիները աշխարհին խոշոր խոշոր բարձր,
հետաքրքրութեամբ դանդաղ կը գիւլիկն,
երբ աղանջին հնչել հետեւեալ խոսքերը.

Ձիւնը.— Ո՛ր կողմէն պիտի երթանք:
Հետեւորդ.— Ուղեւորի ձախ կողմէն:
Այս հակերձ հարց-պատասխանը փո-
խանակելով բարձրութեան աշխարհ անե-
րու խոսքով:
Ձիւնը անձանք էր, իսկ հետեւորդը
մեր ծանօթ Սարգսէն էր:

Գ
ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ

Միասնայինը պարտէրեալ. մշակու-
թեան կը պարտէրեն. գիւլիկն չընտրաւ
զարգարտած էր զանազան պատճառ ծա-
նապաններով: Ունեք ալ արձեաններով
կը դրաղէին. բայց միջոցաւ անձուկ
կապով իւր կը պարտաւորէր զինքն ի-
րենց ընտանեկան տարադրուի եւ գլխաւոր
բարձր պահպանողալը ընտրած էին Հալիւ
քաղաքը:
Միասնայինը ոչ գեղացի էին եւ ոչ
քաղաքի, չունէին այն պարտութիւնն
որ դիւրացի յատուկ է եւ ոչ ալ այն
պիտեան թիւններն որ քաղաքի կը վայ-
րէ. ունէին տեղային անոնք ինքնուրոյն
յատկութիւններ:
Երկր մարդիկ պարտաւոր էին պանդի-
ստութեան գիւլիկն. ճարտ իրենց ընտանի-

քին պարէնը. իսկ իրենք կը դրաղէին ըն-
տանեկան տարեկան պէտքերով: Տան հա-
մար բաւականաչափ փայտը, (որ առա-
ւելագուէն զեանի բերած հոտանքներն կը
ժողովէին), պարտէրեալ. մշակութիւնը,
անտաններու. հողածովիւնը իրենք
պարտաւորութիւնն եղած էր:
Այդ մարդիկ ընդհանրապէս մեղի ու
ծող զբոսանքներու ետեւ կ'ըլլային. տար-
ւան եղանակներուն հետ կը փոխուէր ի-
րենց զբոսանքներուն ձեւերը Ամաղը գե-
տեղը կամ պարտէրեալը, ձմեռը սա-
ները կամ մասնաւոր տեղերու մէջ հա-
մախարած, օղեկը ընդգրկելով զիսով-
նալ, խաղալ, խնդալ ու պարել էին իրենց
զուարճութիւնները Արեւմտեւոր զատու-
կարդ ըստ. չէր աշխատէր, իրը չէր մի-
ջոյցալը աշխատելու. նոյապատար ըլլալը
Արեւմտեւոր զանգեղանքն ալ ու եւ զործի
չէին ձեռնարկէր. ինչպէս աշխատել քանի
որ դարձեալ պէտք էր պանդութեան
երթալ: Ինչ հարկ ծնողալային մէջ զբո-
սանքի օրուն ժամերը իսկ մը աշխատու-
թիւններով անցնէր:
Գեղացիներու զգեստները միշտ իրար
մէջ տարբեր էին, ամէնքն ալ պանդութեան
թեան միջոցին տեսանքն ու հաւանքն
կը գործածէին:
Գեղին տունը կը իրարիկ ու ետպարի
հաշիւաւոր չինուածքներ էին. իւրաքանչիւ-

չիւր տուն ունէր իր մասնաւոր անտրը,
հաւերու բոցը կամ թաւ, հիւրանոցը եւ
ընտանեկաններու յատկացուած անտանն
ու ձմեռան անտաններն որ, պատշաճ-
օրէն կ'առաւորուած, ձախ քաղաքացիներուն
տան մը տնայարը կը ներկայացնէին զը-
րկիւն:
Գեղացիներն առ հասարակ նախան-
ձախնդիր էին ու եւն հիմակ ալ եկեղեցից
սահմանած տեսական օրերը յարգելու եւ
աւանդական սովորոյթները պահպանելու:
Միասնայինը. հաճոյքներն մէկն էր
կրթալ նաւակի մաս ու ձուկ որոտու.
նպատակաւ անցողիկները գիտել ու գնելը:
Սարգս իւր այս նպատակաւ աղաւոր առ-
տու մը նաւակի մը մէջ ձուկ կ'որոտէր,
բայց իր աշխարհի տաղալի մը պէս անեւ
նաճ էին զեանի կողմնակի բարձունքնե-
րուն Սարգսի ու Իզմիրի ծախա-
ները:
Ինչ մը ետքը Սարգս Ձիւնեալի կող-
մէն Սարգսի ծախով քանի մը ջրիւններէ
բաղկացած կարաւան մը նշարեց: Ասանք
Սեղանի գեղի քանի մը բնիկներն էին որ
իրենց ջրիւններուն եւ պանդիկ բեռնած
Արարիկի կողմը ծախելու կը տանէին:
Անոնց մէջ կը գտնուէր ուրիշ մէկն որ
ոտքը արեւն ու ձուքը հաստ գաւազան
միայն ունէր: Ասանք երբ Սարգսի մասն-

ցան, չարածի պատանին խօսքի բռնեց
գաւազանաւոր մարդը:
— Ո՛րքէ կուտու
— Սա կողմէն
— Ո՛ր տեղացի ես
— Ո՛ր . . . լը
— Անտանդ
— Յուսո:
— Ո՛ր կ'երթաւ
— Դիմացի կողմի
— Ինչ գործ պիտի ընես հոս
— Է՛հ, սո՛նկ նա՛նկ, մանր մանր
զործեր:
— Կարծեմ թէ կ'ս գնէրին գեղեղ եւ-
րած ես որ առ ժաման հոս կը գտնուիս
— Է՛հ . . .
— Հոս մը չէս անկեր
— Ձէ՛, չեմ կրնար, կարեւոր գործ մը
ունիս:
— Հող չէ, ձանձր, նոտէ՛, նոտէ՛ . . .
Սարգս կ'ուղբ մարդուին բերէն
բանի մը խելս եւ յաջողեցաւ ալ Օղին
ստոր լեղուն քաղալով՝ մարդուիկն սկսաւ
բաղաւորել թէ Մ. . . գեղացի Գ. Պ. ա-
ղայի 10—12 տարեկան աղջիկն որ քանի մը
օրէ ի վեր անպայտացած էր, խնայուէր
է որ Ֆրանսի ալ կողմը կը գտնուի:
(Շարունակելի)